

Helse og omsorgsdepartementet

Vår ref. Bente Christensen

12.12.2024

Høringssvar forslag til endringer i reglene om taushetsplikt i helsepersonelloven og pasientjournalloven mv.

Norsk Sykepleierforbund er positiv til intensjonen om å gjøre digital informasjonsdeling enklere. Lovverket på dette området er komplisert og vanskelig både å tolke og håndheve. Det oppleves pr i dag som en hindring for å få til gode, hensiktsmessige pasientforløp der flere tjenesteutøvere og forvaltningsnivå er involvert. De foreslåtte endringene hjelper et godt stykke på vei, men det er likevel noen forhold vi ønsker å påpeke.

Om tjenstlig behov

Den rivende utviklingen vi ser med hensyn til bruk av data og informasjon som grunnlag for klinisk arbeid, beslutninger på ulike nivå og i digitale verktøy gjør at lovverket på området må ha kort revisjonssyklus for ikke å hindre innovasjon og utvikling. Det nye lovverket basert på vedtatte endringer bør derfor evalueres årlig. Vi ser for eksempel at teknologi og robotisering av oppgaver får en stadig viktigere rolle i planlegging av pasientforløp og aktiviteter. Det innebærer at teknologien blir en aktør og trenger tilgang til data – er dette uproblematisk, eller kan denne teknologien defineres å ha tjenstlig behov?

Automatisert, digital samhandling *muliggjør* deling *hvis* og *når* et behov oppstår – selv om man verken vet:

- i hvilken helsevirksomhet som vil få behov for og *rett til å motta* opplysninger, eller
- ii hvilken helsevirksomhet som vil få *plikt til å dele*.

All deling av helseopplysninger er begrenset av ett absolutt vilkår: at helsepersonellet har tjenstlig behov. Det er kun helsepersonell med konkret, tjenstlig behov som skal få tilgang til opplysninger som er tilgjengeliggjort i en digital samhandlingsløsning. Vilkåret er uavhengig av tidspunkt og geografisk tilhørighet.

NSF opplever at det ofte er hindringer for at pleie- og omsorgstjenesten får nødvendig informasjon når ansvaret for pasient overtas. Vi vil derfor understreke betydningen av at mottakende virksomhet definerer hvem som har en rolle som gir tjenstlig behov for informasjon. Oppgavene og rollene løses og fordeles ulikt i ulike organisasjoner, og det må være mulig å

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 994 02 409

Telefaks: 22 04 32 40

E-post: post@nsf.no

www.nsf.no

Bankgiro: 1600 49 66698

Org.nr: NO 960 893 506

MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 14.12.2024

styre informasjonsflyten til den/de som trenger det. Pleiearbeidet organiseres også i team der nært samarbeid er et kjennetegn. Vi vil komme til å se mange ulike måter å organisere og løse oppgavene i pleie- og omsorgssektoren framover, og et stivbeint lovverk må ikke legge beskrankninger på dette. Ellers støttes punkt 4.2.2. i høringsnotatet, som foreslår at det er helsepersonellet som er i behov av opplysningen til ytelse av helsehjelp, som selv vurderer hvilke opplysninger som er relevant og nødvendig for seg.

Særlig om direkte tilgang til opplysninger i pasientjournalssystemer i andre virksomheter

I ny helsepersonellov § 23 andre ledd foreslår departementet følgende bestemmelse: «Helsepersonell kan gis direkte tilgang til relevante og nødvendige opplysninger om pasienten i andre virksomheters pasientjournalssystemer dersom det er nødvendig for å kunne gi pasienten helsehjelp».

Bestemmelsen synes motivert av de mange ulike behandlingsforløp med ulikt behov for opplysninger. Departementet skriver at det i et behandlingsforløp sjelden er behov for at helseopplysninger «er direkte tilgjengelige for helsepersonell i hele landet». Videre viser departementet til at det er «behov for tilgang i mindre geografiske områder» eller «mer avgrensede geografiske områder».

En slik direkte tilgang i andre virksomheters pasientjournalssystemer forkludrer den ansvarsforskyvningen som endringene ellers underbygger, at mottakende virksomhet er ansvarlig for opplysninger som innhentes. Det medfører ansvar for loggføring i både virksomheten der det gjøres oppslag, og i virksomheten hvis personell gjør oppslag. Det vil medføre betydelig duplisering av ressursforbruk. Vi ser heller ikke logikken i geografisk å begrense denne muligheten. Det harmonerer ikke med bl.a. European Health Data Space Act, som vi etter hvert må forholde oss til, og hvor skal definisjonsmakten av en slik geografisk begrensing ligge?

NSF mener at digital informasjonsdeling hviler på tillit til at personvern og pasientrettigheter er ivaretatt. Gode systemer for logging av innsyn er fundamentalt og må være bygget inn i løsningene. Dette mener vi lovforslagene ivaretar godt.

Med hilsen

Lill Sverresdatter Larsen
forbundsleder

Bente Lüdemann
fagsjef

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22 Telefon: 994 02 409
Postboks 456 Telefaks: 22 04 32 40
0104 Oslo E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 14.12.2024